

Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10802/26

COPEN 236
CT 82
DROIEN 114
JAI 849

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια

Ημερομηνία Παραλαβής: 17 Ιουνίου 2026

Αποδέκτης: κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2026) 277 final

Θέμα: ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ για την αξιολόγηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 277 final.

σνημμ.: COM(2026) 277 final

Βρυξέλλες, 17.6.2026
COM(2026) 277 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

για την αξιολόγηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

{SWD(2026) 148 final}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (στο εξής: οδηγία) εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 23 Οκτωβρίου 2018 και τέθηκε σε ισχύ στις 2 Δεκεμβρίου 2018. Η οδηγία ενισχύει την επιβολή του νόμου και τη δικαστική αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, προωθεί τη διασυνοριακή συνεργασία τόσο εντός της ΕΕ όσο και διεθνώς, και συμπληρώνει το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η οδηγία εφαρμόζεται σε 25 κράτη μέλη· η Ιρλανδία και η Δανία δεν δεσμεύονται από αυτήν. Η προθεσμία για τη μεταφορά ήταν η 3η Δεκεμβρίου 2020.

Η οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τις δραστηριότητες που πρέπει να θεωρούνται αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε όλα τα κράτη μέλη (δηλαδή μεταβίβαση ή μετατροπή περιουσίας που προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, απόκρυψη ή συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας εν γνώσει της εγκληματικής προέλευσής της) και τις αντίστοιχες κυρώσεις για τις εν λόγω πράξεις. Η οδηγία προσδιορίζει τις εγκληματικές δραστηριότητες που συνιστούν βασικά αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, δηλαδή τις εγκληματικές πράξεις από τις οποίες προήλθε η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Μεταξύ των καινοτομιών που εισήχθησαν, η οδηγία επιτρέπει τη δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες χωρίς να απαιτείται καταδίκη για το βασικό αδίκημα και χωρίς να απαιτείται από τις αρχές να αποδείξουν όλα τα στοιχεία του βασικού αδικήματος (στο εξής: αυτοτελής νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). Δίνει, επίσης, τη δυνατότητα δίωξης και καταδίκης για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που διαπράττεται από τον δράστη της εγκληματικής δραστηριότητας από την οποία προήλθε η περιουσία (στο εξής: αυτονομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). Η οδηγία περιέχει κανόνες που διευκρινίζουν ποιο κράτος μέλος είναι αρμόδιο για την άσκηση δίωξης σε διασυνοριακές υποθέσεις. Επιπλέον, θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τις ποινές και τις πρόσθετες κυρώσεις που επιβάλλονται τόσο σε φυσικά όσο και σε νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των «επιβαρυντικών περιστάσεων».

Η παρούσα έκθεση ανταποκρίνεται στην απαίτηση του άρθρου 14 παράγραφος 2 της οδηγίας, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή απαιτείται να υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί την προστιθέμενη αξία της οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων προερχόμενων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και τον αντίκτυπό της στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες.

Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης βασίζεται στην έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο —όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1— στην οποία αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την οδηγία. Η έκθεση για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο έδειξε ότι, ενώ η μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο

ήταν σε γενικές γραμμές ορθή, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα κενά και ασυνέπειες, όπως η εσφαλμένη μεταφορά από ορισμένα κράτη μέλη των διατάξεων σχετικά με τις επιβαρυντικές περιστάσεις. Η έκθεση για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο παρουσιάζεται στο παράρτημα.

Τα λεπτομερή πορίσματα της αξιολόγησης, καθώς και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, παρουσιάζονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την έκθεση.

Η παρούσα οδηγία αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης εργαλειοθήκης για την καταπολέμηση των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, η οποία, όπως επισημαίνεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας (ProtectEU), αποτελεί κεντρική συνιστώσα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Η δήμευση κερδών από εγκληματικές δραστηριότητες παραμένει απαραίτητη για την εξάρθρωση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων και η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος και την προώθηση της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων αποτελεί βασικό βήμα στο πλαίσιο αυτό.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Γενικός στόχος της οδηγίας είναι η ενίσχυση των δικαστικών μέτρων και των μέτρων επιβολής του νόμου για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε όλα τα κράτη μέλη. Μολονότι όλα τα κράτη μέλη ποινικοποίησαν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπήρχαν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τον τρόπο ορισμού του αδικήματος, το πεδίο εφαρμογής των βασικών αδικημάτων και τις αντίστοιχες κυρώσεις. Το προηγούμενο πλαίσιο στερούνταν συνοχής και πληρότητας, γεγονός που το καθιστούσε λιγότερο αποτελεσματικό και επέτρεπε στους εγκληματίες και τους τρομοκράτες να εκμεταλλεύονται τα ασθενέστερα εθνικά συστήματα. Για την κάλυψη αυτών των αναγκών, η οδηγία θέσπισε ένα **κοινό πλαίσιο της ΕΕ για την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ενίσχυση των δικαστικών μέτρων και των μέτρων επιβολής του νόμου**. Γενικός στόχος της είναι η ενίσχυση του καθεστώτος της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου.

Αυτό μεταφράζεται σε ειδικούς στόχους:

- διασφάλιση της αποτελεσματικής ποινικοποίησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε ολόκληρη την ΕΕ·
- εισαγωγή σαφών και ενιαίων ορισμών των βασικών αδικημάτων·
- θέσπιση συνεπών και αναλογικών ποινών και κυρώσεων·
- ενίσχυση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

Οι αναμενόμενες επιπτώσεις της οδηγίας είναι:

- αποτελεσματικότερη διερεύνηση και δίωξη των δραστών της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μέσω της θέσπισης εναρμονισμένων αδικημάτων, ποινών και κυρώσεων·
- αυξημένη προστασία των πολιτών της ΕΕ και της εσωτερικής αγοράς από τις απειλές του οργανωμένου εγκλήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μέσω της διαθεσιμότητας αποτελεσματικών εργαλείων ώστε οι αρχές να διερευνούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και να προσάγουν τους δράστες στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων των νομικών οντοτήτων·
- αποτελεσματικότερη και πιο συντονισμένη διασυνοριακή δράση κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μέσω ενισχυμένης συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών·
- αποτελεσματικότερα ερευνητικά εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους οι αρχές στο πλαίσιο ερευνών για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·
- μέτρα για την αύξηση των δημεύσεων μέσω της ενίσχυσης του εντοπισμού, της δέσμευσης και της δήμευσης των προϊόντων αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης καλύπτει τη νομοθετική και πρακτική εφαρμογή της οδηγίας, η οποία αναλύεται ως προς την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή, την ενωσιακή προστιθέμενη αξία, τη συνάφεια, σύμφωνα με τις αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, καθώς και τον αντίκτυπό της στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, όπως απαιτείται από το άρθρο 14 παράγραφος 2 της οδηγίας. Η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει επίσης συμπεράσματα και συγκεκριμένες συστάσεις για μελλοντικές δράσεις.

Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη εξωτερικής μελέτης¹, η οποία περιλάμβανε έρευνα τεκμηρίωσης, συνεντεύξεις, στοχευμένες διαβουλεύσεις, έρευνες, κτλ. Ζητήθηκε η γνώμη ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μερών, μεταξύ των οποίων οργανισμοί και θεσμικά όργανα της ΕΕ, δικαστικές αρχές, αρχές επιβολής του νόμου, υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων, νομικοί εμπειρογνώμονες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ομάδες προβληματισμού και ακαδημαϊκά ιδρύματα. Η αξιολόγηση καλύπτει την περίοδο από το 2018 έως το 2025.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή, την ενωσιακή προστιθέμενη αξία και τη συνάφεια της οδηγίας. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σε σχέση με τον αντίκτυπο της οδηγίας στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, όπως απαιτείται συγκεκριμένα από το άρθρο 14 παράγραφος 2 της οδηγίας.

3.1. Αποτελεσματικότητα

---

¹ Σύνδεσμος προς τη μελέτη (η δημοσίευση εκκρεμεί, θα προστεθεί μετά την διωπηρεσιακή διαβούλευση).

Όσον αφορά την **αποτελεσματικότητα**, η αξιολόγηση διαπιστώνει ότι η οδηγία έχει **συμβάλει σημαντικά στην εναρμόνιση των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των σχετικών κυρώσεων σε όλα τα κράτη μέλη**, παρέχοντας νέα εργαλεία στους επαγγελματίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Με τη διασφάλιση της ποινικοποίησης όλων των σχετικών μεθόδων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από ένα ευρύ πεδίο κερδοσκοπικών εγκλημάτων, η οδηγία επιτρέπει στις αρχές να διερευνούν και να διώκουν αποτελεσματικότερα όλες τις σχετικές δραστηριότητες που διεξάγονται για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων. Η **εισαγωγή καινοτομιών όπως η αυτοτελής νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η αυτονομιοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** έχει αποδειχθεί ιδιαίτερος συναφής στο πλαίσιο αυτό: οι συμπεριφορές αυτές μπορούν πλέον να διωχθούν σε όλα τα κράτη μέλη.

Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαστικές αρχές και οι αρχές επιβολής του νόμου επισήμαναν σαφή οφέλη, ιδίως την κατάργηση της ανάγκης απόδειξης του βασικού αδικήματος κατά τη δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, γεγονός που διευκόλυνε τις δικαστικές διαδικασίες. Οι δικαστικές αρχές υπογράμμισαν επίσης την αυξημένη διοικητική εμπέδωση μέσω της εισαγωγής του αδικήματος της αυτονομιοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σύμφωνα με τις δικαστικές αρχές και τις αρχές επιβολής του νόμου, οι αλλαγές αυτές έφεραν επίσης **αυξημένο αποτρεπτικό αποτέλεσμα** της νομοθεσίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Οι δυνατότητες δίωξης νομικών οντοτήτων και επιβολής υψηλότερων ποινών σε περιπτώσεις όπου υπόχρεη οντότητα² διαπράττει νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες παρέχουν ευκαιρίες στις αρχές να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τα πολύπλοκα καθεστώτα που έχουν δημιουργήσει οι εγκληματίες για την απόκρυψη των παράνομων κερδών τους, **αυξάνοντας έτσι την προστασία της εσωτερικής αγοράς** από απειλές οργανωμένου εγκλήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με τους επαγγελματίες να υπογραμμίζουν το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της ανεξάρτητης ποινικής δίωξης για νομικές οντότητες χωριστές από φυσικά πρόσωπα, καθώς και των επιβαρυντικών περιστάσεων εν γένει.

Μια άλλη πτυχή που έχει αυξήσει την αποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι η **επέκταση των ερευνητικών εργαλείων** που είναι διαθέσιμα για τη διερεύνηση αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν ότι η υποχρέωση της οδηγίας να καθίστανται διαθέσιμες για τις έρευνες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες οι ερευνητικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η αύξηση των μέγιστων ποινών, διευκόλυναν την πρόσβαση σε εξειδικευμένα εργαλεία, όπως η παρακολούθηση επικοινωνιών. Αυτό επιτρέπει την παρακολούθηση της οικονομικής διαδρομής και δίνει στις αρχές τη δυνατότητα να συλλέγουν

---

² Βλ., ειδικότερα, το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2025/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2025, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 141, της 5.6.2025, σ. 73, τελευταία ενοποιημένη έκδοση στη διεύθυνση: [EUR-Lex - 02015L0849-20241230 - EL - EUR-Lex](#)).

περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία, ενισχύοντας την ικανότητά τους να αποκαλύπτουν και να εξαρθρώνουν εγκληματικά δίκτυα και τα οικονομικά τους εργαλεία και αυξάνοντας έτσι την **προστασία των πολιτών της ΕΕ** από την απειλή του οργανωμένου εγκλήματος.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις δικαστικές αρχές και ορισμένες από τις αρχές επιβολής του νόμου, χάρη στα πιο ευθυγραμμισμένα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε ολόκληρη την ΕΕ και σε σαφέστερους κανόνες που καθορίζουν τη χώρα που είναι αρμόδια για την καθοδήγηση της έρευνας και της δίωξης μιας συγκεκριμένης υπόθεσης, η οδηγία έχει συμβάλει συνολικά σε μια πιο **αποτελεσματική και συντονισμένη διασυνοριακή δράση** κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Συνολικά, με την προσέγγιση των νομικών πλαισίων, η οδηγία έδωσε τη δυνατότητα στις αρχές διαφόρων κρατών μελών να «μιλούν την ίδια γλώσσα»: όσο περισσότερα τα αδικήματα και οι κυρώσεις μοιάζουν μεταξύ των δικαιοδοσιών, τόσο ευκολότερη είναι για τις αρχές αυτές η διασυνοριακή συνεργασία και η αναγνώριση αποφάσεων από άλλο κράτος μέλος.

Ωστόσο, η **αποτελεσματικότητα της οδηγίας επηρεάζεται σε κάποιο βαθμό** από ορισμένες προκλήσεις.

Μία πρόκληση αφορά την ασυνεπή ερμηνεία και εφαρμογή της **αυτοτελούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** σε όλα τα κράτη μέλη, η οποία προκαλεί ανασφάλεια δικαίου και προβλήματα κατά τη διάρκεια των ερευνών και των διώξεων. Ο βαθμός στον οποίο πρέπει να αποδειχθεί το βασικό αδίκημα διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών: σε ορισμένες χώρες, οι αρχές πρέπει να αποδείξουν μόνο κάποια προηγούμενη εγκληματική δραστηριότητα από την οποία προέρχεται η νομιμοποίηση περιουσιακών στοιχείων, ενώ σε άλλες οι αρχές υποχρεούνται να ορίσουν σαφώς το βασικό αδίκημα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμη και να προσδιορίσουν τον τόπο και τον χρόνο του εγκλήματος (βλ. επίσης σελίδες 3-4 της έκθεσης μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο). Ως εκ τούτου, η αποτελεσματικότητα της οδηγίας όσον αφορά τη διευκόλυνση της δίωξης της αυτοτελούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ποικίλλει ανά την ΕΕ: αυτό οφείλεται στην ασαφή διατύπωση της οδηγίας, η οποία επιτρέπει ένα τόσο ευρύ φάσμα μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

Υπάρχει επίσης αποκλίνουσα ερμηνεία μεταξύ των δικαιοδοσιών των κρατών μελών όσον αφορά **τα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**. Ακόμη και αν η οδηγία έχει έναν ολοκληρωμένο ορισμό των περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να περιλαμβάνει όλα τα είδη δραστηριοτήτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ορισμένες νομοθεσίες των κρατών μελών δεν θεωρούν τις εξοικονομηθείσες δαπάνες (όπως οι φόροι που παρακρατούνται μέσω της διάπραξης φορολογικού εγκλήματος) ως περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να νομιμοποιηθούν. Θεωρούν ότι μόνο περιουσιακά στοιχεία που αντιπροσωπεύουν θετική αύξηση των περιουσιακών στοιχείων ενός προσώπου, π.χ. χρήματα που αποκτήθηκαν μέσω αδικήματος διακίνησης ναρκωτικών ή φορολογικής ελάφρυνσης, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Οι χώρες αυτές εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής της ακίνητης περιουσίας τα χρήματα που εξοικονομήθηκαν από τον ΦΠΑ που δεν καταβλήθηκε παρανόμως. Αυτό αντιπροσωπεύει σημαντικό κενό, λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στους

δημόσιους προϋπολογισμούς, ο οποίος κοστίζει στις φορολογικές αρχές αρκετές δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως σύμφωνα με την Ευρωπόλ³ και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία⁴. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η διάταξη που αφορά τον καθορισμό της **δικαιοδοσίας για τα εγκλήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** –συγκεκριμένα, στην περίπτωση όπου ο δράστης είναι υπήκοος κράτους μέλους, σύμφωνα με το **άρθρο 10πράγραφος 1 στοιχείο β)**– μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με αποκλίνοντα τρόπο, ειδικότερα όσον αφορά την απαίτηση του **διττού αξιόποινου**⁵.

Ένας συγκεκριμένος τομέας στον οποίο η αξιολόγηση δεν κατέληξε σε συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα είναι ο αναμενόμενος αντίκτυπος στην ενίσχυση των μέτρων δήμευσης, ιδίως λόγω της διάρκειας των ποινικών διαδικασιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα ανεπαρκή δεδομένα. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία, στο άρθρο 9, αναφέρεται μόνο στην εφαρμογή της οδηγίας 2014/42/ΕΕ σχετικά με τη δήμευση, η οποία αντικαταστάθηκε το 2024 από τη νέα οδηγία για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Ως εκ τούτου, οι πτυχές αυτές μπορούν να αναλυθούν μόνο κατά την αξιολόγηση της τελευταίας αυτής πράξης, την οποία η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 24 Νοεμβρίου 2031.

3.2. Αποδοτικότητα

Όσον αφορά την **αποδοτικότητα**, η εκτίμηση του κόστους και του οφέλους μπορεί να είναι μόνο προκαταρκτική, δεδομένης της διάρκειας των ποινικών διαδικασιών σε υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, ο πλήρης ποσοτικός αντίκτυπος της οδηγίας (αριθμός διώξεων και καταδικαστικών αποφάσεων, όγκος των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονται και δημεύονται σε αυτές τις υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες) θα είναι ορατός μόνο τα επόμενα έτη.

Ενώ οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών ήταν ανάμεικτες (ορισμένοι εξέφρασαν ουδετερότητα· άλλοι εξέφρασαν διχογνωμίες σχετικά με το κατά πόσον τα οφέλη της οδηγίας υπερτερούν του σχετικού κόστους), λόγω έλλειψης υποβαλλόμενων δεδομένων, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια πλήρους εκτίμησης του κόστους, τόσο του οικονομικού όσο και του διοικητικού φόρτου, έναντι αποτελεσμάτων όπως ο αριθμός των διώξεων και των καταδικαστικών αποφάσεων, καθώς και ο σχετικός όγκος των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν και δημεύθηκαν σε αυτές τις υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σε κάθε περίπτωση, η πλειονότητα των κρατών μελών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες διαβούλευσης ανέφεραν μηδενικό ή ελάχιστο κόστος εφαρμογής και διοικητικό φόρτο. Αυτό αντικατοπτρίζει τη φύση της οδηγίας, η οποία ουσιαστικά απαιτεί αλλαγές στον ποινικό κώδικα ή στον κώδικα ποινικής δικονομίας των κρατών μελών, και οι εν

---

³ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>

⁴ Στην ετήσια έκθεσή της για το 2024, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία επισήμανε τον τρόπο με τον οποίο η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ αντιπροσώπευε πάνω από το 53 % της συνολικής εκτιμώμενης ζημίας που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας, με εκτιμώμενη ζημία ύψους 13,15 δις. EUR https://www.eppo.europa.eu/assets/annual-report-2024/pdfs/EPPO_Annual_Report_2024_en.pdf

⁵ Αυτή είναι η αρχή σύμφωνα με την οποία η δικαιοδοσία μπορεί να θεμελιωθεί μόνο όταν η επίμαχη συμπεριφορά ποινικοποιείται τόσο στο κράτος διώξης όσο και στο κράτος στο οποίο διαπράχθηκε.

λόγω τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας συνεπάγονται περιορισμένο πρόσθετο κόστος. Ορισμένες πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται η οδηγία είναι η κατάρτιση των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου, ιδίως με σκοπό τη διερεύνηση και τη δίωξη νέων μορφών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που εισήγαγε η οδηγία. Σε γενικές γραμμές, τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφέρουν ότι η οδηγία έχει παράσχει νέα εργαλεία στις αρχές για την αποτελεσματικότερη διερεύνηση και δίωξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ενώ το κόστος εφαρμογής αναφέρεται ως περιορισμένο, γεγονός που υποδηλώνει συνολικά θετικό αντίκτυπο όσον αφορά την αποδοτικότητα.

3.3.Εσωτερική και εξωτερική συνοχή

Όσον αφορά την **εσωτερική συνοχή**, η αξιολόγηση δείχνει ότι οι διάφορες συνιστώσες της οδηγίας συνεργάζονται καλά για την επίτευξη των στόχων της και ότι δεν υπάρχει αντίφαση μεταξύ των διαφόρων διατάξεων της οδηγίας.

Η **εξωτερική συνοχή** καλύπτει τόσο το διεθνές όσο και το ενωσιακό επίπεδο.

Σε **διεθνή** κλίμακα, η αξιολόγηση επισημαίνει ότι η οδηγία **δεν είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τη σύμβαση της Βαρσοβίας του Συμβουλίου της Ευρώπης**⁶, η οποία περιέχει κανόνες για την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που ρυθμίζουν σε μεγάλο βαθμό τα θέματα που καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία. Η ΕΕ υπέγραψε τη Σύμβαση το 2009, αλλά δεν την έχει ακόμη κυρώσει. Συγκεκριμένα, το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας περιορίζει το πεδίο εφαρμογής των βασικών αδικημάτων σε σύγκριση με τη σύμβαση της Βαρσοβίας, η οποία αποτελεί επιλογή που επιτρέπεται βάσει της σύμβασης. Η Επιτροπή προτίθεται να εγκρίνει πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που θα επιτρέψει στην ΕΕ να επικυρώσει τη Σύμβαση της Βαρσοβίας και θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό στο πλαίσιο αυτό.

Σε **επίπεδο ΕΕ**, η οδηγία **συνάδει με άλλες νομοθετικές πράξεις στον τομέα αυτό**. Όπως αναγνωρίζεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας (ProtectEU)⁷, η ΕΕ έχει ενισχύσει τις προσπάθειές της με τους νέους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης της αρχής της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και με τη νέα οδηγία για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των οικονομικών κινήτρων του οργανωμένου εγκλήματος, την ταχεία δέσμευση παράνομων περιουσιακών στοιχείων και τη δήμευση κερδών από εγκληματικές δραστηριότητες. Οι εξελίξεις αυτές συνάδουν με την ενισχυμένη αντίδραση του ποινικού δικαίου στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που εισήγαγε η οδηγία.

---

⁶ Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση των προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (CETS αριθ. 198).

⁷ [EUR-Lex - 52025DC0148 - EL - EUR-Lex](#).

Ωστόσο, η οδηγία παρουσιάζει ορισμένα κενά σε σύγκριση με τις πλέον πρόσφατες οδηγίες ποινικού δικαίου, για παράδειγμα σχετικά με το περιβαλλοντικό έγκλημα ή την παραβίαση περιοριστικών μέτρων, όσον αφορά την επιβολή πρόσθετων κυρώσεων κατά φυσικών προσώπων και τις κυρώσεις κατά νομικών προσώπων.

Όσον αφορά την **επιβολή πρόσθετων κυρώσεων κατά φυσικών προσώπων**, η οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν, εκτός από τις ποινές φυλάκισης, πρόσθετες κυρώσεις ή μέτρα κατά των δραστών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, χωρίς να προσδιορίζει το είδος των μέτρων, γεγονός που οδηγεί σε διαφοροποιήσεις στη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Αντιθέτως, οι πιο πρόσφατες πράξεις ποινικού δικαίου της ΕΕ απαριθμούν ρητά πιθανά μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη κατά φυσικών προσώπων, όπως πρόστιμα, αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση και τους δημόσιους διαγωνισμούς, ανακλήσεις αδειών ή προσωρινές απαγορεύσεις άσκησης δημόσιου αξιώματος.

Παρόμοιο ζήτημα ανακύπτει όσον αφορά τις **κυρώσεις για τα νομικά πρόσωπα**. Η οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβλέπουν ποινικές ή μη ποινικές χρηματικές ποινές και περιλαμβάνει κατάλογο πιθανών πρόσθετων κυρώσεων, οι οποίες είναι μόνο προαιρετικές και δεν ορίζονται με επαρκείς λεπτομέρειες. Μολονότι αυτό παρέχει την αναγκαία ευελιξία στα κράτη μέλη, έρχεται σε αντίθεση με την πλέον πρόσφατη ποινική νομοθεσία, η οποία προβλέπει ελάχιστο επίπεδο μέγιστων προστίμων για όλα τα αδικήματα, τα οποία υπολογίζονται είτε βάσει ποσοστού του παγκόσμιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου είτε βάσει σταθερού ποσού⁸.

3.4. Ενωσιακή προστιθέμενη αξία

Όσον αφορά την **ενωσιακή προστιθέμενη αξία**, η εφαρμογή της οδηγίας παρέχει **θετικό όφελος** που απορρέει από τη νομοθετική δράση σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο πιθανότατα δεν θα είχε επιτευχθεί από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Η οδηγία έχει δημιουργήσει **πιο ομοιογενείς ισότιμους όρους ανταγωνισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε ολόκληρη την ΕΕ**, οι οποίοι θεωρούνται θετικοί από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της δικαιοσύνης και της επιβολής του νόμου, καθώς συμβάλλουν στη μεγαλύτερη νομική συνοχή και διευκολύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία. Ωστόσο, οι προαναφερθείσες αποκλίσεις στον ορισμό και τη δίωξη των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ιδίως όσον αφορά την αυτοτελή νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και η αποκλίνουσα εφαρμογή προαιρετικών διατάξεων («προαιρετικές ρήτρες») σχετικά με τις κυρώσεις για φυσικά και νομικά πρόσωπα δείχνουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω εναρμόνισης σε επίπεδο ΕΕ.

3.5. Συμπεράσματα

---

⁸ Για παράδειγμα, η οδηγία (ΕΕ) 2024/1203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέπουν πρόστιμα για νομικά πρόσωπα σε περίπτωση συγκεκριμένων αδικημάτων. Επιπλέον, η οδηγία ορίζει ότι το μέγιστο επίπεδο των εν λόγω προστίμων είναι τουλάχιστον 5 % ή κατ' αποκοπή ποσό ύψους 40 000 000 EUR για ορισμένα αδικήματα που σχετίζονται με τη ρύπανση του περιβάλλοντος και 3 % ή 24 000 000 EUR για άλλα αδικήματα, όπως η παράνομη εμπορία άγριων ειδών.

Οι στόχοι και τα μέτρα της οδηγίας εξακολουθούν να είναι σημαντικά λαμβανομένων υπόψη των προκλήσεων όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και το οργανωμένο έγκλημα: σύμφωνα με την αξιολόγηση σοβαρών και οργανωμένων απειλών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2025, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εξακολουθεί να διαδραματίζει καίριο ρόλο στη δυνατότητα των εγκληματιών να επωφελούνται από παράνομες δραστηριότητες και αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του οργανωμένου εγκλήματος⁹. Επιπλέον, οι τρόποι λειτουργίας της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες συχνά περιλαμβάνουν πολλαπλές συναλλαγές σε διάφορες δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ, εκμεταλλευόμενοι τις κανονιστικές ανισότητες και δημιουργώντας μια σύνθετη διαδρομή που θέτει προκλήσεις στις οικονομικές έρευνες: ως εκ τούτου, η εναρμονισμένη ποινική αντίδραση μεταξύ των κρατών μελών είναι σημαντική όσο ποτέ άλλοτε. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες διευκολύνεται όλο και περισσότερο από τις ψηφιακές πλατφόρμες και ενισχύεται από τις αναδυόμενες τεχνολογίες¹⁰ — ο τεχνολογικά ουδέτερος χαρακτήρας της οδηγίας επιτρέπει την προσαρμογή της αντίδρασης του ποινικού δικαίου στις εν λόγω εξελίξεις, διασφαλίζοντας ότι η οδηγία διατηρεί τη συνάφειά της ανεξάρτητα από τις τεχνολογικές εξελίξεις.

3.6. Αντίκτυπος στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες

Τέλος, οι αρχές των κρατών μελών, η ΕΕ και οι διεθνείς οργανισμοί θεωρούν γενικά ότι η οδηγία συνάδει με τα πρότυπα για τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή δεν ανέφεραν διαθέσιμα στοιχεία. Άλλοι συμφεροντούχοι —ιδίως ΜΚΟ, ομάδες προβληματισμού και πανεπιστήμια— εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τον πιθανό αντίκτυπο στην προστασία του τεκμηρίου αθωότητας κατά την εφαρμογή του αυτοτελούς αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της αρχής «ου δις δικάζειν» (*ne bis in idem*) σε περιπτώσεις αυτονομμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹¹, καθώς και σχετικά με τη σαφήνεια του ορισμού των αδικημάτων και των ποινών και/ή την αναλογικότητα των τελευταίων, ιδίως όταν το βασικό αδίκημα είναι ήσσονος σημασίας αδίκημα.

Συνολικά, οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την πλειονότητα των ενδιαφερόμενων μερών επιτρέπουν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες διατυπώνονται με σαφή, ακριβή και προβλέψιμο τρόπο και ότι οι κυρώσεις είναι κατάλληλες και αναλογικές προς τη σοβαρότητα των αδικημάτων. Τα θεμελιώδη δικαιώματα διασφαλίζονται μέσω των κανόνων που ορίζονται σε έξι οδηγίες της ΕΕ για τα δικονομικά δικαιώματα, στον Χάρτη και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και μέσω των γενικών αρχών του ποινικού δικαίου. Επιπλέον, η εφαρμογή των εθνικών κανόνων για τη μεταφορά της οδηγίας υπόκειται στον έλεγχο των

---

⁹ europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf

¹⁰ Ο.π..

¹¹ Όπως και στην περίπτωση της αυτονομμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η διάκριση μεταξύ βασικού αδικήματος και αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες συχνά δεν είναι σαφής, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος διπλής τιμωρίας για την ίδια πράξη σε περίπτωση καταδίκης για το βασικό αδίκημα και το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

εθνικών δικαστηρίων που πρέπει να διασφαλίζουν τη συμμόρφωσή τους με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η οδηγία θεωρείται ότι επιτυγχάνει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους της, καθώς έχει ενισχύσει την ικανότητα των αρμόδιων αρχών να διερευνούν και να διώκουν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω ενισχυμένων αδικημάτων και ποινών και έχει διευκολύνει τις διασυννοριακές έρευνες, χωρίς να δημιουργεί σημαντικό πρόσθετο κόστος ή να επηρεάζει αρνητικά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής ορισμένων διατάξεων της με άλλα μέσα της ΕΕ.

Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της διάρκειας των ποινικών διαδικασιών, ο πλήρης αντίκτυπος της οδηγίας θα είναι ορατός μόνο τα επόμενα έτη. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η Επιτροπή να συνεχίσει να παρακολουθεί τις επιπτώσεις της οδηγίας, μεταξύ άλλων στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες.

Η αξιολόγηση εντόπισε ορισμένα διδάγματα που αντλήθηκαν, τα οποία τα κράτη μέλη ενδεχομένως επιθυμούν να λάβουν υπόψη κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο και την εφαρμογή της.

- **Μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με την αυτοτελή νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**

Για να διασφαλιστεί ότι οι αρχές δεν υποχρεούνται να αποδεικνύουν ουσιαστικά όλα τα στοιχεία του βασικού αδικήματος, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν **οι απαιτήσεις που είναι αναγκαίες για τη στοιχειοθέτηση κύριου αδικήματος ή της παράνομης προέλευσης του αντικειμένου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, προωθώντας έτσι την ομοιόμορφη εφαρμογή του αυτοτελούς αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και διευκολύνοντας τη διερεύνηση και τη δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

- **Αξιολόγηση των ελάχιστων μέγιστων επιπέδων ποινών και κυρώσεων για φυσικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και καθορισμός πρόσθετων ποινών και μέτρων**

Η ευθυγράμμιση των διατάξεων σχετικά με τις ποινές και τις κυρώσεις για φυσικά και νομικά πρόσωπα με την πρόσφατα εγκριθείσα ποινική νομοθεσία της ΕΕ, όπως η οδηγία (ΕΕ) 2024/1203 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου και η οδηγία (ΕΕ) 2024/1226 σχετικά με την παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης πρόκειται να εξασφαλίσει μεγαλύτερη συνάφεια. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τον καθορισμό του είδους των πρόσθετων κυρώσεων ή μέτρων που μπορούν να επιβάλλουν τα κράτη μέλη στους δράστες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες επιπλέον της φυλάκισης, και τον καθορισμό ειδικών κυρώσεων για τις νομικές οντότητες, ιδίως ελάχιστου από το μέγιστο επίπεδο προστίμων, οι οποίες θα υπολογίζονται είτε με βάση τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών του νομικού προσώπου είτε με βάση σταθερά ποσά. Με τον τρόπο

αυτό θα εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη και θα ενισχυθεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των κυρώσεων για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

- **Βελτίωση του ορισμού της περιουσίας**

Ο ορισμός της «περιουσίας» θα πρέπει βελτιωθεί να ώστε να περιλαμβάνει σαφέστερα όλες τις πιθανές μορφές παράνομων κερδών, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων εσόδων, της εξοικονόμησης κόστους που προκύπτει από φορολογικά εγκλήματα και των έμμεσων εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες.

- **Εναρμόνιση με διεθνείς συμβάσεις**

Η εξασφάλιση της εναρμόνισης μεταξύ της οδηγίας και της σύμβασης της Βαρσοβίας πρόκειται να ενισχύσει τη συνοχή μεταξύ των δύο πράξεων.

- **Παρακολούθηση των επιπτώσεων της οδηγίας**

Προκειμένου να παρακολουθούνται οι επιπτώσεις της οδηγίας, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη μέσω φόρουμ όπως η ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής για την ποινική πολιτική της ΕΕ, το επιχειρησιακό δίκτυο οικονομικών ερευνητών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AMON), η Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών (EMPACT), το νέο δίκτυο συνεργασίας για την ανάκτηση και τη δήμηση περιουσιακών στοιχείων, το δίκτυο του Camden που συνδέει τις υπηρεσίες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων (CARIN), η δικαστική ομάδα εστίασης της Eurojust για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο για το οργανωμένο έγκλημα.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τον διάλογο της με τα κράτη μέλη και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να διασφαλίσει ότι η αντίδραση του ποινικού δικαίου στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι αποτελεσματική, σύμφωνη με τις πολιτικές της ΕΕ στον τομέα αυτό και επικαιροποιημένη, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελισσόμενες τάσεις και τους τρόπους λειτουργίας των εγκληματικών ομάδων στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Οι παρούσες συστάσεις συμβάλλουν σημαντικά στις προσπάθειες που καταβάλλει η ΕΕ να αναδείξει την προσέγγιση που εστιάζει στην παρακολούθηση της διαδρομής του χρήματος ως βασικής συνιστώσας στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η οποία επισημαίνεται στη στρατηγική ProtectEU ως καίριος τομέας για να εξασφαλιστεί σθεναρή δικαστική αντίδραση στα πλέον απειλητικά εγκληματικά δίκτυα.